

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	17.07.2020. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	10-3/19-2/15
VEZA:	
EPA:	895 XXVI
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

N/r predsjedniku, g. Ivanu Brajoviću

**Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore dostavljamo Vam amandmane na
Predlog Zakona o medijima**

Amandman 1:

U članu 3 Predloga Zakona dodaju se novi stavovi 3, 4, 5 i 6 koji glase:

“U cilju pravovremenog objavljivanja informacija i ostvarivanja javnog interesa putem medija, organi zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, jedinice lokalne samouprave, kao i druga pravna i fizička lica koja obavljaju javnu dužnost, dužni su na dostavljena pitanja medija davati tačne, pravovremene i potpune odgovore, odnosno informacije iz svoje nadležnosti.

Informacije su dostupne svim medijima pod jednakim uslovima.

Rukovodilac je dužan da u roku od sedam dana dostavi odgovore i informacije u vezi sa postavljenim pitanjima, odnosno da u roku od 24 sata obavijesti medij o odgovoru.

U slučaju uskraćivanja odgovora i informacija, novinar ima pravo na sudsku zaštitu.”

Obrazloženje:

Neophodno je uspostaviti jasnu odgovornost institucija da dostavljaju odgovore medijima u što kraćem roku. Ovdje se ne misli na informacije koje se dostavljaju na osnovu zakona kojim se reguliše oblast pristupa infomacijama već na dobijanje komentara i odgovora u vezi sa aktuelnim temama i dešavanjima u javnim isntitucijama. Ukoliko se ne dobije infomacija od odgovorne osobe onda se prekršajno može sankcionisati institucija i odgovorno lice u instituciji.

Amandman 2:

U članu 5 Predloga Zakona dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„U medijima se slobodno objavljaju informacije i mišljenja o pojавama, događajima i ličnostima, poštujući Ustav, zakon, Kodeks novinara i druge opšte akte kojima je propisana zaštita profesionalnih standarda.”

Obrazloženje:

Ovim izmjenama se vrši uvođenje akata koji se poštuju u radu medija i pravi veza sa primjenom Kodeksa koja se razradjuje u drugim članovima predloga zakona. Sa druge strane, Kodeks novinara, iako ključni dokument koji upućuje na profesionalne standarde, ne obuhvata sve situacije mogućeg kršenja profesionalnih standarda u elektronskim medijima. Na osnovu još uvijek važećeg

Zakona o elektronskim medijima, postoji pravilnik koji uređuje poštovanje profesionalnih standarda u elektronskim medijima i bez obzira na buduća rješenja u tom zakonu (da li će samo manji dio ovog pravilnika biti zadržan a veći dio povjeren samoregulaciji) ne može se zanemariti činjenica nedostataka samog Kodeksa koji je dominantno prilagođen potrebama štampanih medija. Takođe, javni servis RTCG u svojoj radu primjenjuje dokument "Programski principi i profesionalni standardi" koji prepoznaje situacije kršenja standarda imanentne elektronskom mediju. Naš predlog zato preporučuju da se otavi mogućnost (a i obaveza u pojednim slučajevima) medijima da osim Kodeksa primjenjuju zakonska i druga opšta akta.

Amandman 3:

U članu 7 Predloga Zakona stav 1 mijenja se i glasi:

„Mediji se osnivaju aktom o osnivanju, slobodno i bez odobrenja, kao profitno (komercijalno), neprofitno pravno lice ili javni emiter.,,

Obrazloženje:

Izmjenama ovog stava se vrši dopuna u odnosu na predlog Zakona o medijima u pogledu statusta medija koji mogu biti osnovani kao komercijalni, neprofitni i javni jer su ove kategorije medija dalje razrađene u tekstu Zakona. Takođe, izmjene u ovom stavu uključuju i preciziranje da medij **ima svojstvo pravnog lica** što se razlikuje u odnosu na koncept koji predлагаč nudi. Nema prepreke da mediji imaju svojstvo pravnog lica čime se povećava sigurnost u pravnom prometu. Postavlja se pitanje zašto se komplikuje pitanje osnivanja, statusa i vlasništva nad medijima. Evropska konvencija o ljudskim pravima ograničava miješanje u uređenje rada medija (kao i nevladinih organizacija) ali nema prepreke da se ne koristi najčistija forma a to je osnivanje medija kao preduzeća, nevladine organizacije ili kao javnog emitera. Za sve od pomenutih oblika postoje materijalni zakoni koji uređuju oblast osnivanja i rada ovih pravnih lica.

Sa druge strane ako je osnivač medija pravno lice koje se bavi različitim komercijalnim poslovima od kojih je samo jedan u sferi medija, moguće je da u tom pravnom licu dođe do stečaja ili likvidacije što automatski ostavlja posljedice na medij i njegovo poslovanje. Postavlja se i pitanje kakav je status zaposlenih ukoliko medij nema svojstvo pravnog lica, da li to komplikuje sistematizaciju zaposlenih kod osnivača dok sa druge strane smanjuje mogućnost jačeg sindikalnog organizovanja zaposlenih u samom mediju.

Amandman 4:

Član 8 Predloga Zakona mijenja se i glasi:

“Medij može osnovati svako domaće i strano fizičko i pravno lice.

Medij se osniva u skladu sa zakonima kojima se uređuje način registracije i djelovanje privrednih društava, nevladinih organizacija i javnih emitera.

Na osnivanje i rad elektronskih medija dodatno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje oblast elektronskih medija.

Medij ima svojstvo pravnog lica kojeg stiče danom upisa u registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje djelovanje privrednih društava, nevladinih organizacija i javnih emitera.

Država, jedinica lokalne samouprave i pravno lice koje je u državnoj svojini ili koje se finansira iz javnih prihoda ne može biti osnivač medija, osim pod uslovima propisanim zakonima kojima se uređuju oblasti audiovizuelnih medijskih usluga i nacionalnog javnog emitera Radio i Televizije Crne Gore.”

Obrazloženje

U skladu sa različitim interesima osnivača za osnivanje medija, registracija treba da se obavlja u skladu sa zakonima kojima se uređuje rad privrednih društava (Zakon o privrednim društvima), NVO (Zakon o NVO) i zakonima kojima je uređen rad javnih emitera (Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakon o nacionalnom javnom emiteru RTCG). Predlog Zakona je u ovom dijelu neprecizan i ne objašnjava gdje se koji medij u zavisnosti od svog karaktera (profitni, neprofitni i javni) registruje. U konceptu koji predlažemo, samo se na elektronske medije dodatno primjenjuju pravila iz zakona o elektronskim medijima. Takođe, predlažemo da medij koji je registrovan ima svojstvo pravnog lica (što proizvodi posljedice u pravnom prometu).

Predlažemo da se u potpunosti onemogući da pravna lica u kojima je država ili lokalna samouprava prisutna kao vlasnik u bilo kom procentu budu osnivači medija. Ukoliko bi ostala formulacija iz predloga Zakona onda bi bilo moguće da pravno lice u kojem država ima npr. 49% vasništva bude osnivač medija što je po našem mišljenju pogrešno.

Predloženim rješenjem se čini jasnijim ograničenje za osnivanje medija od strane državnih i lokalnih organa.

Amandman 5:

Član 9 Predloga Zakona mijenja se i glasi:

“Mediji se upisuju u evidenciju medija (u daljem tekstu: Evidencija) u roku od naviše 15 dana od dana registracije kod nadležnog organa.

Evidenciju vodi državni organ nadležan za oblast medija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Prijavu za upis u Evidenciju podnosi osnivač ili ovlašćena lice

Nije dozvoljen rad medija koji nije upisan u Evidenciju

Svako pravno i fizičko lice ima pravo uvida i pravo na izvod iz Evidencije.”

Statutom medija uređuje se unutrašnja organizacija.

Medij ima glavnog urednika.

Za glavnog urednika medija može biti imenovano lice koje ispunjava uslove propisane Statutom ili drugim opštim aktom medija.

Glavnog urednika iz stava 7 ovog člana imenuje i razrješava osnivač medija, odnosno ovlašćeno lice u mediju, u skladu sa Statutom ili drugim opštim aktom medija.

Posebnim aktom medija se uređuju pitanja učešća novinara u postupku imenovanja ili razrješenja glavnog urednika, slobode rada, prava i odgovornosti novinara, te uslovi i postupak po kojem glavni urednik i urednici imaju pravo na ostavku, uz pravičnu otpremninu u slučajevima takve promjene u vlasničkoj ili upravljačkoj strukturi medija, koja dovodi do bitne promjene u programskoj osnovi ili programskom sadržaju tog medija (klauzula savjesti).

Akt iz stava 10 ovog člana donosi se uz prethodnu saglasnost većine ukupnog broja novinara medija, u roku od 90 dana od dana osnivanja medija i upisa u Evidenciju.

Osnivač odnosno ovlašćeno lice medija je dužan da akt iz stava 10 ovog člana dostavi Ministarstvu, u roku od 120 dana od dana osnivanja medija i upisa u Evidenciju.”

Obrazloženje:

U ovom predlogu propisuje se maksimalan rok u kojem medij treba da dostavi prijavu za upis u Evidenciju koju vodi Ministarstvo kulture. Kada se medij registruje kao NVO, kao preduzeće ili javni emiter, dostavlja prijavu Ministarstvu kulture koje je nadležno za primjenu ovog zakona. Na ovaj način Ministarstvo ima evidenciju i najbolje ostvaruje uvid u poštovanje propisa od strane medija.

Takođe, neophodno je jasno propisati da nije dozvoljen rad medija koji nije upisan u Evidenciju. Ukoliko je precizno propisana ova zabrana moguće je prekršajno kazniti odgovorno lice.

Dopunom ovog člana vrši se povećanje stepena zaštite prava urednika u medijima kojima treba omogućiti da uslijed promjene uredivačke politike, napuste medij uz adekvatnu otpremninu. Ovo rješenje je preuzeto iz Zakona o medijima iz Republike Hrvatske. Takođe, uvođenjem obaveznog akta kojeg osnivač, odnosno ovlašćeno lice, medija donosi, riješiće se na cjelovit način pitanja položaja novinara, dati mogućnost da na primjeren način učestvuju u postupku izbora glavnog urednika u medijima.

Amandman 6:

Član 10 Predloga Zakona mijenja se i glasi:

“U Evidenciju se upisuju:

- 1) naziv medija;
- 2) lično ime osnivača i glavnog urednika medija;
- 3) broj odobrenja za pružanje audiovizuelne medijske usluge;
- 4) podatak o jeziku na kome se pruža medijska usluga;
- 5) podatak o formatu medija (štampani, audiovizuelni, internetske publikacije);
- 6) podatak o vrsti medija (komercijalni, neprofitni, javni);
- 7) adresa elektronske pošte medija;

- 8) poslovno ime/naziv, sjedište i PIB medija; i
- 9) promjene evidentiranih podataka i datum promjene podataka.

Obrazloženje

Ovim se predlogom vrši dopuna evidencije o medijima jer se uvažava činjenica da osim komercijalnih postoje i neprofitni i javni emiteri. Ovaj podatak je važan i kod dodjele sredstava za programe/projekte medija kako bi bila olakšana dodjela sredstava.

Amandman 7:

U članu 11 Predloga Zakona stav 6 mijenja se i glasi:

„Javni sektor se ne može oglašavati u medijima koji nijesu objavili podatke u skladu sa ovim članom.”

Obrazloženje

Predlog Zakona otavlja mogućnost da npr. štampani medij ne objavi broj štampanih primjeraka a da se organi javnog sektora u njima oglašavaju. Hipotetički bi medij sa najmanjim tiražom mogao da dobija sredstva iz javnog sektora skrivajući podatak koji dovodi u pitanje opravdanost oglašavanja putem niskotiražnog medija.

Amandman 8:

U članu 12 Predloga Zakona dodaju se novi stavovi 5 i 6 koji glase:

„Mediji koji su osnivači i članovi samoregulatornih tijela finansiraju njihov rad.

Osim iz javnih fondova samoregulatorna tijela mogu biti finansirana i iz drugih izvora, pod uslovom da to ne utiče na njihovu nezavisnost.”

Obrazloženje:

U ovom amandmanu izvršene su neophodne dopune radi preciziranja načina finansiranja samoregulatornih tijela koje mogu finansirati sami osnivači ili drugi donatori osim javnih fondova. Time se smanjuje mogućnost uticaja javnog sektora na rad medija i samoregulaciju odnosno profesionalizaciju rada medija.

Amandman 9:

U članu 18 stav 1 mijenja se i glasi:

“Fond se finansira u iznosu od najmanje 0,3 % tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu.

Obrazloženje:

Predloženim izmjenama se povećava iznos sredstava na približno 3 miliona eura godišnje od kojih se finansiraju mediji koji proizvode sadržaje od javnog interesa. Uvećanim sredstvima se

može podstići sopstvena produkcija medija u oblastima od javnog interesa i doprinijeti boljem zadovoljenju potreba građana na državnom i lokalnom nivou.

Amandman 10:

Član 19 Predloga Zakona se briše.

Obrazloženje:

Samoregulatorna tijela treba da finansiraju osnivači odnosno mediji koji su odlučili da uspostave ovaj mehanizam jačanja profesionalnih kapaciteta. Učešće države preko Fonda može dovesti do miješanja u rād medija.

Amandman 11:

U članu 20 Predloga Zakona dodaje se novi stav 3 koji glasi:

“Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge i nezavisna komisija iz člana 18 stav 2 tačka 2 ovog zakona na godišnjem nivou utvrđuju prioritetne oblasti za finansiranje medijskih sadržaja na osnovu prethodno sprovedenih analiza.

Obrazloženje:

Potrebno je precizirati prioritete u odlukama tijela koja vrše raspodjelu jer suma novca koja je na raspolaganju nije dovoljna da se finansiraju sve prepoznate oblasti od javnog interesa. Ovaj Fond treba da doprine informisanju javnosti o najvećim problemima u zajednici a ti problemi su prepoznati u izvještajima Evropske komisije i međunarodnih organizacija ali i izvještajima crnogorskih institucija.

Amandman 12:

Član 21 Predloga Zakona mijenja se i glasi:

“Ministarstvo i regulator za audiovizuelne medijske usluge dužni su da nakon sprovedene javne rasprave donesu akt kojim se definišu postupak raspodjele sredstava iz Fonda.

Akt iz stava 1 ovog člana bliže uređuje kriterijume i postupak za raspodjelu sredstava iz određenog podfonda, način korišćenja tih sredstava, maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena iz Fonda jednom mediju u toku godine kao i druga pitanja od značaja za raspodjelu sredstava iz Fonda.

Ministarstvo i regulator za audiovizuelne medijske usluge vode evidenciju raspodjele sredstava za pružanje javnih usluga i objavljuju izvještaj o raspodjeli sredstava na svojoj internet stranici u roku od 30 dana od dodjele sredstava.

Obrazloženje:

Ovaj amandman propisuje obavezu za Ministarstvo i regulatora audiovizuelnih medijskih usluga da donesu akte po kojima će se vršiti raspodjela sredstava iz dva podfonda u prethodno sprovedenu javnu raspravu.

Amandman 13

Član 22 Predloga Zakona mijenja se i glasi:

“Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge i nezavisna komisija iz člana 18 stav 2 tačka 2 ovog zakona vrše raspodjelu sredstava iz Fonda po pravilu jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa.

Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge i nezavisna komisija iz stava 1 ovog člana, donose odluke o dodjeli sredstava na osnovu predloga rang liste, koju sačinjavaju samostalni procjenjivači predloga projekata.

Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge i nezavisna komisija nadležni su za:

- raspisivanje javnog konkursa za dodjelu sredstava;
- pripremu konkursa za izbor samostalnih procjenjivači predloga projekata;
- odabir samostalnih procjenjivača predloga projekata;
- pregled i ocjenu validnosti predate dokumentacije na konkursu;
- pripremu odluke o raspodjeli sredstava;
- praćenje realizacije i uspješnosti odobrenih projekata, i
- pripremu izvještaja o realizaciji dodijeljenih sredstava.

Kriterijumi za odlučivanje na javnom konkursu u odnosu na sadržaje komercijalnih medija uključuju:

- dostupnost proizvedenog sadržaja kao njegov stvarni efekat (tiraž, gledanost, posjećenost i povjerenje),
- socijalno-ekonomski aspekti rada medija (broj zaposlenih, iznos plaćenih poreza i doprinosa).

Pored kriterijuma iz stave 3 ovog člana Ministarstvo i regulator za audiovizuelne medijske usluge mogu utvrditi i druge kriterijume za dodjelu sredstava.

Sredstva iz Fonda ne mogu se dodjeljivati za sadržaje za koje je obezbijeđeno potpuno pokrivanje troškova iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija.

Na konkurs iz stava 1 ovog člana se može prijaviti:

komercijalni i neprofitni štampani, elektronski medij i internetska publikacija, koji ispunjava sljedeće uslove:

- 1) medij je upisan u evidenciju medija najmanje dvije godine prije raspisivanja javnog konkursa;

- 2) osnivač medija je dostavio i objavio podatke o vlasničkoj strukturi na kraju godine koja prethodi godini u kojoj se raspisuje konkurs, saglasno članu 11 ovog zakona;
- 3) osnivač medija je objavio podatke o učešću finansiranja iz Budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave, odnosno od pravnih lica koja su u državnoj svojini ili koja se, finansiraju iz javnih prihoda (oglašavanje, grantovi, krediti, subvencije i dr.) u strukturi prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje konkurs, saglasno članu 13 ovog zakona;
- 4) do roka za podnošenja prijava na javni konkurs izmirio je dospjele finansijske obaveze po osnovu poreza, doprinosa za socijalno osiguranje i naknada za emitovanje radijskog ili televizijskog programa;
- 5) nad njim nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije;
- 6) nije mu blokiran račun u postupku prinudne naplate;
- 7) nije mu privremeno oduzeto odobrenje za emitovanje;
- 8) nije nenamjenski koristio ranije dodjeljena sredstva iz Fonda;
- 9) nije tokom prethodne kalendarske godine imao više od četiri usvojene žalbe ili prigovora od strane nadležnog samoregulatornog tijela ili nadležnog regulatornog organa
- 10) da najmanje 30% ukupnog programskog sadržaja čine lokalni sadržaji sa teritorije Crne Gore
- 11) da je uspostavio interno ili je član eksternog samoregulatornog tijela.

Samostalni procjenjivači prijedloga projekata iz stava 2 ovog člana su lica koja nisu zaposlena u državnim organima i organima lokalne samouprave i koja se biraju putem javnog konkursa na osnovu iskustva u izradi i realizaciji projekata i radu medija.

Samostalni procjenjivači vrše sledeće poslove:

- ocjenjivanje prijedloga projekata
- popunjavanje liste za procjenu prijedloga projekta i programa
- dostavljanje rang - liste prijedloga projekata koje treba podržati nadležnom tijelu.

Samostalni procjenjivač ne može biti lice koje je angažovano (ugovorom o radu, ugovorom o djelu, volonter) u radu medija iz Crne Gore najmanje jednu godinu prije objavljivanja konkursa; koje je član organa upravljanja u mediju iz Crne Gore; koje je državni/lokralni službenik odnosno namještenik, poslanik ili odbornik.

Način izbora nezavisnih procjenjivača, dopunski kriterijumi za ocjenjivanje predloženih projekata, način bodovanja kao i druga pitanja u vezi sa postupkom raspodjele sredstava uređuju se detaljnije aktom iz člana 21 stav 1.

Obrazloženje:

Sam proces postupka dodjele sredstva kao i konačnu odluku o dodjeli sredstava iz Fonda donosi Savjet Agencije za elektronske medije i Nezavisna komisija koju formira Ministarstvo kulture. Ocjenu predloga projekata i rang-listu onih medija čije sadržaje treba podržati, vrše samostalni procjenivači koji nisu u sukobu interesa. Potrebno je proces učiniti što više objektivnim i smanjiti prostor za žalbe i optužbe koje prate uglavnom sve postupke raspodjele sredstava u Crnoj Gori. Ova procedura je iskustvo Evropske komisije i može smanjiti na najmanju mjeru uticaje različitih

zainteresovanih strana na postupak dodjele sredstava. Predloženu proceduru primjenjuju i državni organi pa je neophodno unificirati sve postupke raspodjele sredstava iz javnih fondova. Postupak treba da bude po uzoru na postupak dodjele sredstava nevladnim organizacijama u kojem učestvuju samostalni procjenjivači. Takođe, dodata su dva uslova: da medij nije imao više od 4 (četiri) profesionalne greške koje su usvojene od samoregulatornog tijela ili nadležnog orgâna čime se podstiče profesionalizam u medijima i da medij u svojim sadržajima ima najmanje 30% tema koje se odnose na teritoriju Crne Gore kako bi se prednost dala onim medijima koji zaista doprinose medijskom pluralizmu u Crnoj Gori.

Predloženo je ovim amandmanom brisanje internih i ekstrenih samoregulatornih tijela kao korisnika ovih sredstava jer samoregulacija treba da bude finansirana od strane samih medija a ne iz ovakvog fonda.

Takođe, ovaj amandman bliže uređuje kriterijume za izbor samostalnih procjenjivača projekata dok samu proceduru ostavlja da se ured aktom(ima) koje donose Ministarstvo i Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge.

Amandman 14

U članu 24 Predloga Zakona stav 3 mijenja se i glasi.

Obrazloženje:

„Za štetu učinjenu objavljinjem neistinitog, nepotpunog ili drugog medijskog sadržaja, osnivač i glavni urednik odgovaraju solidarno, ako se dokaže da su postupali suprotno dužnoj novinarskoj pažnji”

Obrazloženje:

Nije opravdano da za štetu odgovaraju novinari jer je upravo glavni urednik ima odgovornost da kontroliše kvalitet sadržaja u medjima.

Amandman 15

Član 26 Predloga Zakona mijenja se i glasi:

“Internetska publikacija je medij čiji se sadržaj širi putem interneta.

Komentar je sadržaj objavljen u internetskoj publikaciji koji je kreirao njen registrovani korisnik povodom objavljenog medijskog sadržaja.

Osnivač internetske publikacije je dužan da ukloni komentar koji predstavlja očigledno nezakonit sadržaj, bez odlaganja, a najkasnije u roku od šest časova od saznanja ili od dobijanja prijave drugog lica da predstavlja nezakonit sadržaj.

Očigledno nezakonit sadržaj je sadržaj čije je objavljinje u mediju zabranjeno u skladu sa čl. 34 do 39 ovog zakona.

Osnivač internetske publikacije je dužan da ukloni komentar kojim se krše zakonom zaštićena prava, bez odlaganja, a najkasnije u roku od šest časova od dobijanja prijave.

U slučaju da osnivač internetske publikacije odluči da komentar povodom povrede prava iz st.3 i 5 ovog člana ne ukloni, lice na koje se odnosi komentar može zatražiti uklanjanje sadržaja od nadležnog suda.

Internetska publikacija je dužna da propiše pravila za objavljivanje komentara trećih lica i učini ih javno dostupnim.”

Obrazloženje:

Predloženim amandmanom se samo konstatiše da interentska publikacija medij bez otklona od primjene zakona o audivizuelnim medijskim uslugama koji tek treba da se doneše. Internetska publikacija ne treba da ostane van domašaja regulatora za audiovizuelne medijske usluge jer je očigledno da je ovaj medij u ekspanziji pa bi njegovo neregulisanje i nadzor uticali na degradiranje informisanja javnosti i plasiranje neistinitih informacija.

Predloženim amandmanom se skraćuju rokovi za uklanjanje kontena koji su očigledno suprotni zakonu sa 24 na 6 časova.

Amandman 16

Član 30 predloga Zakona mijenja se i glasi:

“Novinar ili mediji nijesu odgovorni ukoliko u svom radu pribave ili objave informaciju koja predstavlja državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu, ako postoji opravdani interes javnosti da bude upoznata.”

Obrazloženje:

Ovaj predlog usmjeren je na zaštitu novinara/ki i njihovih izvora. S obzirom da država, odnosno pravosudni organi mogu direktno da primjenjuje Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, eventualno ograničenje ovog prava sadržano je u tom dokumentu, kao i praksi Evropskog suda za ljudska prava.

Amandman 17

Član 32 Predloga Zakona mijenja se i glasi:

“Osnivač medija i glavni urednik neće odgovarati za štetu ako su postupali u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom, odnosno ako su prije objavlјivanja medijskog sadržaja:

- nastojali da onome na koga se odnosi informacija blagovremeno pruže priliku da se izjasni, osim u slučaju opravdanog razloga za hitno objavlјivanje;
- prije objavlјivanja informacije iz privatnog života bez pristanka osobe na koju se informacija odnosi, provjerili da li za to postoji opravdan razlog
- tude informacije i mišljenja prenijeli i objavili vjerodostojno, a ako su informacija ili mišljenje prenijeti iz drugog medija, uz navođenje medija iz kojeg su prenijeti;

- prije objavljivanja mišljenja koje vrijeda čast ili ugled osobe, provjerili da li je mišljenje izraženo o temi o kojoj postoji opravdani interes javnosti da bude upoznata i da li za njega postoji neka činjenična osnova

Prilikom utvrđivanja odgovornosti lica iz stava 1 ovog člana, sud će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito način, oblik i vrijeme iznošenja medijskog sadržaja, razloge za hitnost objavljivanja, kao i da li bi šteta nastala i u slučaju da medijski sadržaj nije objavljen.

Obrazloženje:

U Predlogu Zakona je neprecizno definisano značenje „dužne novinarske pažnje“. Predloženi izmjenama se daje doprinos jasnoći ovog pojma. Nesprovođenje radnji opisanih u ovom članu stavlja jasnu odgovornost na teret novinara i urednika.

Amandman 18

U članu 38 dodaju se novi stavovi 7 i 8 koji glase:

„Svi sadržaji koji imaju za cilj reklamiranje proizvoda i usluga moraju biti jasno označeni kao takvi.

Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom stava 6 ovog člana u oblasti štampanih medija dok u oblasti audiovizuelnih medijskih usluga nadzor vrši regulator za audiovizuelne medijske usluge.“

Obrazloženje:

Neophodno je precizirati zabranu skrivenog reklamiranja kao i nadzora nad skrivenim reklamiranjem koje ako ne bude sankcionisano može proizvesti ozbiljne poremećaje na tržištu.

Amandman 19

U članu 45 Predloga Zakona, u stavu 1 mijenja se tačka 1 i glasi:

- 1) se ispravka ili odgovor ne odnose na programski sadržaj zbog kojeg se zahtijeva njihovo objavljivanje ili ne sadrže podatke u vezi sa navodima iznesenim u programskom sadržaju;”

Obrazloženje:

Predloženim rješenjem se zadržava formulacija iz sadašnjeg Zakona koja je preciznije u odnosu na onu koja se nalazi u Predlogu Zakona. Ovim se na jasan način daje mogućnost uredniku da ne objavi odgovor ili ispravku ako strana koja traži ispravku nije ponudila podatke u vezi sa navodima iz programskog sadržaja. Rješenje u Predlogu Zakona dozvoljava da strana koja traži ispravku u svojoj ispravci iznese tvrdnje u vezi sa podacima i činjenicama iz medijskog sadržaja.

Amandman 20

U članu 49 stav 1 se mijenja i glasi:

„Medij je dužan da čuva jedan primjerak medijskog zapisa (novine, snimke, informacije ili drugi zapis) 30 dana od dana objavljivanja”

Obrazloženje

Ovim se usaglašava ovaj član sa konceptom koji predlažemo a u kojem mediji imaju svojstvo pravnog lica i samostalno odgovaraju za svoja prava i obaveze.

Amandman 21

U članu 50 stav 1 se mijenja i glasi:

„Medij je dužan da čuvane zapise stavi na uvid i dostavi njihovu kopiju na zahtjev sudu, organu državne uprave, regulatoru za audiovizuelne medijske usluge, kao i zainteresovanom licu, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pisanog zahtjeva.”

Obrazloženje

Ovim se usaglašava ovaj član sa konceptom koji predlažemo a u kojem mediji imaju svojstvo pravnog lica i samostalno odgovaraju za svoja prava i obaveze.

Amandman 21

Član 53 predloga Zakona se mijenja i glasi:

„Novčanom kaznom od 1.000 eura do 8.000 eura kazniće se za prekršaj medij ako:

- 1) ne objavi sadržaj impresuma medija u skladu sa članom 11 stav 1;
- 2) ne omogući neposredan i stalni pristup podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu medija, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga i podatke o drugim osnivačima medija u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu. (član 11 stav 4)
- 3) ne prijavi Ministarstvu podatke o iznosu finansijskih sredstava dobijenih od javnog sektora u roku od 30 dana od dana dobijanja tih finansijskih sredstava (član 13 stav 6);
- 4) ne dostavi evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovornih usluga Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće godine za predhodnu godinu (član 16 stav 3);
- 5) internetska publikacija ne propiše pravila za objavljivanje komentara trećih lica i ne učini ih javno dostupnim (član 26 stav 7);
- 6) medij ne postupi u skladu sa članom 37 stav 2 ovog zakona;
- 7) medij prilikom postupka reklamiranja ne postupi u skladu sa članom 38 ovog zakona;
- 8) sadržinu odgovora, odnosno ispravke medij ne objavi u skladu sa članom 44 ovog zakona

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u mediju novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.”

Obrazloženje

Ovim se usaglašava ovaj član sa konceptom koji predlažemo a u kojem mediji imaju svojstvo pravnog lica i samostalno odgovaraju za svoja prava i obaveze.

Amandman 22

Član 54 Predloga Zakona se mijenja i glasi:

„Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj medij, ako:

- 1) glavni urednik u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanje odgovora ili ispravke ne obavijesti podnosioca o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor odnosno ispravku (član 45 stav 2);
- 2) ne čuva jedan primjerak medijskog zapisa (novine, snimke, informacije ili drugi zapis) 30 dana od dana objavljivanja (član 49);
- 3) ne stavi na uvid primjerak medijskog zapisa i ne dostavi njihovu kopiju na zahtjev suda, nadležnog organa državne uprave, regulatora za audiovizuelne medijske usluge, kao i zainteresovanog lica, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pisanog zahtjeva (član 50).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u mediju novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura.”

Obrazloženje

Ovim se usaglašava ovaj član sa konceptom koji predlažemo a u kojem mediji imaju svojstvo pravnog lica i samostalno odgovaraju za svoja prava i obaveze.

POSLANICI :

DANIJELA PAVIĆEVIĆ

SRĐAN Milić

